

A guantánamói foglyok helyzete

Az Európai Parlament állásfoglalása a guantánamói foglyok helyzetéről

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének az Egyesült Államok által a Guantánamo Bay-en folytatott fogva tartások jogszerűségéről szóló, 2005. április 25-i állásfoglalására,
- tekintettel az Emberi Jogi Bizottság (UNHRC) Guantánamóról szóló, 2006. február 15-i jelentésére, amely a guantánamói fogolytábor haladéktalan bezárására, valamint a még fogva tartott személyek bíróság elé állítására vagy szabadon bocsátására szólít fel,
- tekintettel az ENSZ Kínzás elleni Bizottságának 2006. május 19-én közzétett, Amerikai Egyesült Államokra vonatkozó következtetéseire és ajánlásaira,
- tekintettel az USA védelmi minisztériuma által 2006. május 15-én a Guantánamo Bay 759 korábbi és jelenlegi foglyai listájának közzétételére, amely során nem tüntették fel, hogy a listán valamennyi fogva tartott szerepel-e,
- tekintettel a guantánamói foglyok számára vonatkozóan az USA kormánya által közölt legfrissebb adatokra, melyek szerint kb. 275 foglyot szabadon engedtek, 465 fogoly továbbra is a táborban van, akik közül 133-at már kijelöltek szabadon bocsátásra,
- tekintettel a guantánamói foglyok tisztességes eljáráshoz való jogairól szóló korábbi állásfoglalásaira, és különösen a Guantánamo Bay-i foglyokról szóló, 2002. február 7-i állásfoglalására¹, a tanácshoz intézett, a guantánamói foglyok tisztességes eljáráshoz való jogáról szóló, 2004. március 10-i ajánlására² és a Guantánamóról szóló 2006. február 16-i állásfoglalására³,
- tekintettel az emberi jogok helyzete a világban című 2005-ös éves jelentésről és az EU ezzel kapcsolatos politikájáról szóló 2006. május 18-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlés által 1984. december 10-én elfogadott, a kínzásról és egyéb kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódról vagy büntetésről szóló egyezményre,
- tekintettel a kínzás elleni küzdelemről és a halálbüntetésről szóló EU-s iránymutatásokra, valamint a 2001-ben elfogadott, a harmadik országokkal az emberi jogokról folytatott párbeszédokről szóló iránymutatásaira,
- tekintettel az EU külügyminisztereinek 2006. május 27-28-án, Bécsben tartott informális

---

¹ HL C 284. E, 2002.11.21., 353. o.

² HL C 102. E, 2004.4.28., 640. o.

³ Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0070.

⁴ Elfogadott szövegek, P6_TA(2006)0220.

találkozására,

- tekintettel többek között a német kancellár, a brit miniszterelnök és az ENSZ főtitkára felhívására, amelyben a guantánamói fogolytábor bezárására szólítanak fel,
  - tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,
- A. emlékeztetve arra, hogy a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya rendelkezése szerint senki nem tartható önkényesen fogva, és a szabadság megvonásának jogilag meghatározott alapokon és eljárásokon kell nyugodnia, és minden felet sürgetve e rendelkezések alkalmazására,
- B. mivel igen aggasztó az amerikai fogságban tartott foglyokkal szembeni visszaélésekről, a foglyok öngyilkossági kísérleteiről és a Guantánamo Bay-i börtönben kitört lázadásról szóló hírek; megjegyezve, hogy az Egyesült Államok alig tett lépéseket az esetek kivizsgálására és bizonyítható visszaélések esetén az ügyben érintett személyzet felelősségre vonására,
- C. mivel 2006. június 10-én három guantánamói fogoly öngyilkossága további nemzetközi aggodalmakat váltott ki a fogolytáborokkal kapcsolatban,
- D. üdvözli, hogy egyes fogva tartottak megkapták a jogot, hogy független jogászokkal folytassanak magánbeszélhetést,
1. megismétli az Amerikai Egyesült Államok kormányzatához intézett felhívását, hogy zárassa be a Guantánamo Bay-i fogolytelepet, és ragaszkodik ahhoz, hogy minden fogollyal a nemzetközi humanitárius jog szerint kell bánni, és vád alá helyezés esetén haladéktalanul méltányos és nyilvános tárgyaláson, hatáskörrel rendelkező, független és pártatlan bíróság vagy nemzetközi törvényszék elé kell állítani;
  2. elítéli a kínzás és kegyetlen bánásmód valamennyi formáját, és megismétli annak szükségességét, hogy a nemzetközi joggal összhangban kell eljárni;
  3. felszólítja az amerikai hatóságokat, hogy hajtsák végre az ENSZ kínzás elleni egyezményének ajánlásait, és hogy hagyjanak fel a „különleges kihallgatási technikákkal”, beleértve a szexuális megaláztatást, az ún. „water boardingot” (vízkúra), ún. „short shacklinget” (foglyok magzati pozícióban való megláncolása), illetve kutyák félelemkeltésre történő használatát, amelyek kimerítik a kínzás, a kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód fogalmát;
  4. felszólítja az USA kormányt, hogy biztosítsa, hogy az illetékes ENSZ szervek és nemzetközi emberi jogi szervezetek korlátozás nélkül látogathassák a Guantánamo Bay-i foglyokat; megjegyzi, hogy eddig a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága volt az egyetlen nemzetközi szervezet, amely számára hivatalosan engedélyezték a foglyok látogatását;
  5. megjegyzi, hogy az USA hadserege jelentős erőfeszítést tett annak érdekében, hogy a foglyokat a korábbinál jobb körülmények között tartsák, különösen, ami az orvosi ellátást, a táplálkozást, vallási önkifejezést és a vallási jogok gyakorlását, valamint a szabadidős tevékenységeket illeti;
  6. azon a véleményen van, hogy a fogva tartás körülményeinek javítása nem oldja meg a

tényleges problémát, ami a jogállamiság, a nemzetközi jog és az emberi jogok megsértésében áll;

7. sajnálja, hogy az USA védelmi minisztériuma láthatóan tervezi a megalázó bánásmódot tiltó sor törlését a foglyok kezelésére vonatkozó szabályzatból, és az amerikai hadsereg kihallgatásokra vonatkozó szabályzatából törölni kívánja a Genfi Egyezményekre és az ENSZ kínzás elleni egyezményére történő kifejezett hivatkozást;
8. megjegyzi, hogy az USA a terrorizmus elleni küzdelmet „háborúként” definiálja, ugyanakkor nem ismeri el a hadifoglyokat a Genfi Egyezmények alapján megillető jogokat; úgy véli, hogy a terrorizmus elleni küzdelem sajátos jellege ellenére a nemzetközi jogszabályok szerint kell eljárni;
9. megjegyzi, hogy az új – 6. számú – tábor felépítése, amelyet 2006 augusztusában adnak át, és amely a legmodernebb felszereléseket vonultatja fel, ugyanakkor ablakokat nem terveztek rá, nem a tábor közeljövőben történő bezárásának valószínűségét sugallja;
10. felszólítja az USA hatóságait annak biztosítására, hogy az USA személyzet által végrehajtott kínvallatásra, vagy egyéb bántalmazásra utaló valamennyi állítást haladéktalanul kövessen alapos és hiteles kivizsgálás és bírósági tárgyalás;
11. felhívja az Egyesült Államok kormányát, hogy egyértelműen közölje, voltak-e, illetve vannak-e Guantánamóban kiskorú foglyok, mivel ez sérti az ENSZ gyermeki jogokra vonatkozó egyezményét;
12. felhívja az USA hatóságait annak biztosítására, hogy a szabadon bocsátott foglyok ne kerüljenek olyan államba, ahol fennáll további kínzásuk kockázata, vagy velük szemben kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmódot alkalmazhatnak;
13. hangsúlyozza, hogy napjaink terrorizmusa, különösen az országok és azok lakossága ellen irányuló globális terrorizmus, veszélyezteti a társadalmainkban élvezett alapvető emberi jogokat; újra hangsúlyozza hitét, hogy a terrorizmus elleni küzdelem, ami az EU és az USA számára az egyik legfontosabb ügy, nem folytatható olyan áron, amely kockára teszi immár elfogadott, alapvető, és közös értékeinket, mint amilyen az emberi jogok és a jogállamiság tisztelete;
14. úgy véli, hogy ha a terrorizmus ellen meghirdetett „háború” megvívása során figyelmen kívül hagyják a nemzetközi jogokat, az súlyosan csökkenti a terrorizmus elleni küzdelem hitelét és erejét;
15. felhívja az EU-t, hogy az EU-USA csúcstalálkozóra dolgozzon ki közös megközelítést, és indítványozzon olyan közös fellépést, amelyben felszólítják az USA kormányát a guantánamói fogolytábor bezárására, és arra, hogy a foglyok kezelése terén a nemzetközi joggal összhangban járjon el;
16. a közelmúltban Guantánamóban járt európai parlamenti képviselői delegáció tanácsát követve azt javasolja, hogy küldjön ad hoc delegációt Guantánamóba, amikor azt az Európai Parlament szükségesnek és időszerűnek ítéli;
17. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a

KKBP főképviselőjének, a tagállamok parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése főtitkárának és elnökének, valamint az Amerikai Egyesült Államok elnökének és kongresszusának.